

Література:

1. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права»// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – №13. – 64.
3. Цивільне право : підручник : у 2 т. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого»; за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – Х. : Право, 2014 – Т. 2. – 816 с.

*Хуторний Дмитро Олександрович, Задутьська Юлія Олегівна,
студенти 3 курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Адаховська Н.С.*

ОКРЕМІ РІЗНОВИДИ ОХОРОНИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ

Беззаперечним фактом на сьогодні є те, що виявляється масовий інтерес до глобальної мережі Інтернет. Значущість суспільних відносин, що виникають у зв'язку з його використанням, не викликають сумніву. Тому природно, що і юристи не залишають без уваги глобальну мережу. З'являється об'єктивна потреба в правовому регулюванні нової галузі.

Актуальністю даної теми є, недостатнє висвітлення та закріплення в юридичній літературі, захисту авторського прав в мережі Інтернет, та відсутність норм щодо притягнення правопорушників до відповідальності за порушення авторських прав в мережі Інтернет, що викликане значною кількістю порушень в даній сфері інтелектуальної власності.

Метою дослідження є вивчення питання щодо забезпечення охорони авторського права в мережі Інтернет, безпосереднього захисту об'єктивавторськогоправа, що є результатом інтелектуальної діяльності автора, а також, аналіз проблемних аспектів захисту авторськогоправа в мережі Інтернет.

Об'єктом дослідження є захист авторськихправ в мережі Інтернет визначення основнихпроблем у цій сфері, що зумовлені розвитком інформаційних технологій та врегулювання суспільних відносин та спорів, що виникають з приводу порушення авторських прав в мережі Інтернет.

Згідно ст. 54 Конституції України, громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних

інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності [1, ст.54].

Відповідно до Цивільного кодексу України об'єктами авторського права є твори, а саме:

- 1) літературні та художні твори;
- 2) комп'ютерні програми;
- 3) компіляції даних (бази даних), якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності;
- 4) інші твори.

Відповідно до статті 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права», за порушення авторського права передбачена цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність [3, ст.51].

Згідно з Цивільним кодексом України порушення права інтелектуальної власності, в тому числі невизнання цього права чи посягання на нього, тягне за собою відповідальність, встановлену Цивільним Кодексом, іншим законом чи договором [2, ст.431].

Захист права інтелектуальної власності відбувається в судовому порядку.

Кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності відповідно до статті 16 цього Кодексу.

Сфера захисту авторського права в мережі Інтернет є доволі специфічною, через те, що використання стороннього контенту відбувається практично кожним, хто має доступ до мережі Інтернет.

Захисту потребують обидві сторони: автори – через неотримання винагороди за створені об'єкти інтелектуальної власності; а користувачі – через, використання неправомірно розміщеного контенту, використання якого повинно бути оплатним. Це питання розглядається законодавством не з позиції порушення авторських прав, чим посуті, і є такі дії, а з позиції незнання наслідків, які можуть настати за такі порушення авторських прав.

Для того щоб уникнути порушень авторського права в мережі, слід встановлювати гіперпосилання тільки на домашню сторінку або ж на сторінку, яка містить відомості про автора сайта. Саме через пряме посилання на матеріали, розміщені на сайтах друкованих ЗМІ, у Нідерландах та Німеччині було заборонено пошукові системи в Інтернеті [4].

На сьогодні вже існують механізми захисту творів у мережі від їх неправомірного використання. Один із них – подання файлів із творами назберігання до так званого веб-депозитарія. Заявнику видається свідоцтво про те, що об'єкт прийнято назберігання, а дата депонування буде доказом того, що в зазначений час заявник володів копією твору (визначення пріоритету авторства).

Серед інших методів боротьби з плагіатом досить поширеними є різноманітні «дошки ганьби» в Інтернеті: на них «вивішуються» імена осіб, що вчинили плагіат, а також назви сфабрикованих та оригінальних творів.

Отже, захист авторського права і суміжних прав в Інтернеті потребує розроблення принципово нових законодавчих норм не тільки на національному, а й на міжнародному рівнях. Водночас така охорона не повинна призводити до того, щоб здійснюваний контроль за використанням творів ставав перешкодою на шляху до розвитку освіти, науки, культури та інших потреб суспільства [5].

Література:

1. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права»
4. Інтернет ресурс: «Проблеми захисту авторського права в мережі Інтернет: наміри та пропозиції законодавця». Режим доступу : <http://ilaw.net.ua/problems-zahystu-avtorskoho-prava-v-merezhi-internet-namiry-ta-propozytsiji-zakonodavtsya/>
5. Авторське право в Україні, [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.copyright.ua/inet.php>